

Warszawa, dnia 18 lipca 2014 r.

Poz. 950

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA INFRASTRUKTURY I ROZWOJU¹⁾**

z dnia 17 lipca 2014 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych

Na podstawie art. 123 ust. 1f ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze (Dz. U. z 2013 r. poz. 1393 oraz z 2014 r. poz. 768) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 16 maja 2013 r. w sprawie lotów próbnych i akrobacyjnych oraz pokazów lotniczych (Dz. U. poz. 576) wprowadza się następujące zmiany:

1) w § 2 pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12) lot akrobacyjny – zamierzone wykonywanie manewrów lub figur przez pilotującego statek powietrzny, powodujące zmianę położenia statku powietrznego na położenie niestandardowe lub powodujące niestandardową zmianę prędkości, w tym wykonywanie lotu między ustawionymi obiektami;”;

2) w § 5:

a) po ust. 4 dodaje się ust. 4a w brzmieniu:

„4a. Loty akrobacyjne w strefie pokazu lotniczego, o którym mowa w art. 123 ust. 1d ustawy, wykonuje się na wysokości nie mniejszej niż 150 m (500 ft) nad poziomem terenu.”;

b) w ust. 6:

– uchyla się pkt 2,

– po pkt 2 dodaje się pkt 2a w brzmieniu:

„2a) typ statku powietrznego używanego podczas lotu akrobacyjnego;”;

– pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) numer uprawnienia lotniczego pilota statku powietrznego, z wyłączeniem członków załóg statków powietrznych lotnictwa państwowego;”;

– po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) w przypadku pilotów państw obcych – zgodę właściwego organu państwa ich pochodzenia na wykonywanie lotów akrobacyjnych na wysokości mniejszej niż 300 m (1000 ft), jeżeli została udzielona;”;

c) uchyla się ust. 7,

d) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

„7a. Prezes Urzędu może wezwać organizatora lotów akrobacyjnych lub organizatora pokazu lotniczego do złożenia wyjaśnień dotyczących danych oraz informacji, zawartych we wniosku, o którym mowa w ust. 6.”;

¹⁾ Minister Infrastruktury i Rozwoju kieruje działem administracji rządowej – transport, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Infrastruktury i Rozwoju (Dz. U. poz. 1391).

- 3) w § 7:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Pokaz lotniczy, w tym lot treningowy do tego pokazu, odbywa się zgodnie z programem pokazu lotniczego.”,
 - b) w ust. 2:
 - pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) datę i godziny pokazu lotniczego oraz datę i godziny lotów treningowych do tego pokazu;”,
 - w pkt 3 wprowadzenie do wyliczenia otrzymuje brzmienie:

„wyznaczone miejsce startu i lądowania oraz szkic terenu, nad którym ma być wykonany pokaz lotniczy i loty treningowe do tego pokazu, zawierający;”,
 - w pkt 6 dodaje się lit. g w brzmieniu:

„g) zamiaru wykonania lotu treningowego do pokazu lotniczego;”,
 - c) dodaje się ust. 6 w brzmieniu:

„6. Określenie danych, o których mowa w ust. 2 pkt 6 lit. a i b, nie jest wymagane w przypadku członków załóg statków powietrznych lotnictwa państwowego.”;
- 4) po § 9 dodaje się § 9a w brzmieniu:
- „§ 9a. 1. Dyrektor pokazu lotniczego może dokonać zmian w składzie załogi statku powietrznego na inny skład, który nie został ujęty w programie pokazu lotniczego, pod warunkiem że nowi członkowie załogi statku powietrznego posiadają niezbędne uprawnienia i kwalifikacje oraz będą uczestniczyć w odprawie przed lotami, o której mowa w § 26 ust. 1.
2. Dyrektor pokazu lotniczego może dokonać zmiany statku powietrznego na inny statek powietrzny, z zastrzeżeniem, że statek powietrzny w czasie pokazu lotniczego nie będzie wykonywał lotu z prędkością większą niż deklarowana maksymalna prędkość, o której mowa w § 7 ust. 2 pkt 6 lit. f.
3. Zmiany, o których mowa w ust. 1 i 2, wraz z ich uzasadnieniem, dyrektor pokazu lotniczego odnotowuje w formie pisemnej w dokumentacji pokazu lotniczego.”;
- 5) w § 13 w ust. 3 pkt 4 otrzymuje brzmienie:
- „4) w sposób umożliwiający znalezienie się statku powietrznego po zakończeniu każdej figury akrobacyjnej na wysokości nie mniejszej niż 150 m nad poziomem terenu – w przypadku pokazu lotniczego, o którym mowa w art. 123 ust. 1d ustawy.”;
- 6) § 19 otrzymuje brzmienie:
- „§ 19. 1. Dyrektor pokazu lotniczego współdziała z kierownikiem do spraw bezpieczeństwa w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa pokazu lotniczego jako imprezy masowej.
2. Organizator pokazu lotniczego, w którym uczestniczą więcej niż 3 statki powietrzne z napędem silnikowym, zapewnia ciągłą rejestrację lotów przy użyciu urządzeń rejestrujących obraz i dźwięk oraz nagrywa korespondencję radiową prowadzoną podczas pokazu lotniczego.
3. Rejestrację lotów, o której mowa w ust. 2, wykonuje się zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 11 ust. 9 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2013 r. poz. 611, 628, 829 oraz z 2014 r. poz. 693).
4. Kopię zapisu rejestracji lotów, o której mowa w ust. 3, organizator pokazu lotniczego przesyła do Prezesa Urzędu w terminie 14 dni od dnia zakończenia pokazu lotniczego.
5. Przepisów ust. 3 i 4 nie stosuje się do pokazu lotniczego, w którym biorą udział wyłącznie państwowe statki powietrzne, organizowanego na terenach będących w trwałym zarządzie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Obrony Narodowej albo ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych lub przez nich nadzorowanych oraz do pokazu lotniczego, którego organizatorami są te jednostki.”;
- 7) w § 23 w ust. 2 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
- „2) numer uprawnienia lotniczego, o którym mowa w § 7 ust. 2 pkt 6 lit. b, wraz z datą jego ważności oraz orzeczenie lotniczo-lekarskie, jeżeli jest wymagane;”;

8) § 30 otrzymuje brzmienie:

„§ 30. 1. Loty lub skoki spadochronowe podczas pokazu lotniczego mogą wykonywać wyłącznie:

- 1) piloci samolotów, śmigłowców, wiatrakowców, ultralekkich statków powietrznych, motoszybowców i szybowców posiadający nalot co najmniej 100 godzin w charakterze dowódcy, w tym nalot co najmniej 10 godzin w charakterze dowódcy statku powietrznego, na którym wykonują lot podczas pokazu lotniczego,
- 2) piloci lotni, motolotni, parolotni i paraplanów posiadający nalot co najmniej 25 godzin w charakterze dowódcy, w tym nalot co najmniej 5 godzin w charakterze dowódcy statku powietrznego, na którym wykonują lot podczas pokazu lotniczego,
- 3) piloci balonów posiadający nalot co najmniej 25 godzin w charakterze dowódcy balonu gazowego lub balonu na ogrzane powietrze, w tym nalot co najmniej 5 godzin w charakterze dowódcy statku powietrznego, na którym wykonują lot podczas pokazu lotniczego,
- 4) skoczkowie spadochronowi, którzy wykonali minimum 200 skoków, w tym co najmniej 5 skoków na spadochronie, na którym wykonują skok podczas pokazu lotniczego

– o ile zostali dopuszczeni do ich wykonywania przez dyrektora pokazu lotniczego.

2. Loty akrobacyjne podczas pokazu lotniczego mogą wykonywać wyłącznie:

- 1) piloci cywilnych statków powietrznych, którzy w okresie ostatnich 90 dni wykonali co najmniej 6 lotów akrobacyjnych oraz posiadają:
 - a) licencję oraz dokument, z którego wynika uprawnienie do wykonywania lotów akrobacyjnych,
 - b) świadectwo kwalifikacji oraz wpis do osobistej dokumentacji praktyki lotniczej potwierdzający odbycie szkolenia lotniczego specjalistycznego albo
 - c) dokument równoważny licencji lub świadectwu kwalifikacji wydany przez właściwy organ państwa obcego oraz dokument potwierdzający kwalifikacje w zakresie lotów akrobacyjnych wydany przez ten organ,
- 2) piloci państwowych statków powietrznych posiadający kopię dokumentu potwierdzającego kwalifikacje lub uprawnienia w lotnictwie państwowym,
- 3) piloci państwowych statków powietrznych z państw obcych posiadający uprawnienie w zakresie wykonywania lotów akrobacyjnych wydane przez właściwy organ państwa obcego

– o ile zostali dopuszczeni do ich wykonywania przez dyrektora pokazu lotniczego.”;

9) § 36 otrzymuje brzmienie:

„§ 36. 1. W przypadku lotów innych niż akrobacyjne wysokość lotu nad terenem podczas pokazu lotniczego, z zastrzeżeniem ust. 3, nie może być mniejsza niż:

- 1) 50 m (150 ft) – podczas lotów kategorii III statków powietrznych i śmigłowców ze stałą prędkością, przechyleniem do 30° i kątem wznoszenia do 45°;
- 2) 100 m (300 ft) – podczas lotów kategorii I statków powietrznych i kategorii II statków powietrznych ze stałą prędkością, przechyleniem do 30° i kątem wznoszenia do 45°;
- 3) 30 m (100 ft) – podczas lotów motolotni lub paraplanu.

2. Nie ustala się minimalnej wysokości lotu w przypadku:

- 1) statków powietrznych o masie własnej nieprzekraczającej 70 kg;
- 2) śmigłowców wykonujących podczas pokazu lotniczego lot w zawisie lub lot w zawisie wraz z manewrowaniem, z prędkością nieprzekraczającą 40 km/h (20 kt).

3. Loty polegające na imitacji:

- 1) działań ratowniczych,
- 2) zadań agrolotniczych,
- 3) działań taktycznych,
- 4) gaszenia pożaru,
- 5) lądowania w przypadku lotu nad drogą startową,

6) zawodów lotniczych

– wykonuje się wyłącznie w ramach pokazu lotniczego, o którym mowa w art. 123 ust. 1b ustawy. Loty te mogą być wykonywane poniżej minimalnych wysokości, o których mowa w ust. 1, jeżeli zostało to ujęte w programie pokazu lotniczego, na którego przeprowadzenie Prezes Urzędu wyraził zgodę, w trybie art. 123 ust. 1b ustawy, z uwzględnieniem specyfiki poszczególnych lotów oraz uprawnień i doświadczenia pilotów.

4. Loty akrobacyjne wykonywane między ustawionymi obiektami oraz loty, o których mowa w ust. 3 pkt 6, wykonuje się po przeprowadzeniu lotu treningowego w strefie pokazu lotniczego.

5. Kierownik lotów informuje personel lotniczy uczestniczący w pokazie lotniczym o ustalonych minimalnych wysokościach lotów.

6. Podczas pokazu lotniczego skoków spadochronowych kontrolę prawidłowości otwarcia spadochronu przeprowadza się na wysokości nie mniejszej niż 700 m (2000 ft).

7. W przypadku pokazu lotniczego organizowanego w formie przelotu statków powietrznych wysokość względna lotu nie może być mniejsza niż 150 m (500 ft) nad najwyższą przeszkodą znajdującą się w promieniu 200 m od statku powietrznego.”;

10) § 37 otrzymuje brzmienie:

„§ 37. Dyrektor pokazu lotniczego może zezwolić uczestnikom pokazu lotniczego na wykonanie lotu treningowego w wyznaczonej strefie pokazu lotniczego przed rozpoczęciem pokazu lotniczego, jeżeli taki lot został ujęty w programie pokazu lotniczego, o którym mowa w § 7 ust. 2.”;

11) w § 39 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku wlotu do strefy pokazu lotniczego z obszaru, w którym znajdują się osiedla lub inne skupiska ludności, statek powietrzny może wykonać zniżanie w celu wykonania lotu na stałej wysokości w strefie pokazu lotniczego do wysokości względnej nie mniejszej niż 150 m (500 ft), jednak kąt zniżania nie może być większy niż przewidziany w normalnym podejściu do lądowania dla danego typu statku powietrznego.”;

12) po § 46 dodaje się § 46a w brzmieniu:

„§ 46a. 1. Podczas pokazów lotniczych loty mogą wykonywać modele latające oraz bezzałogowe statki powietrzne o maksymalnej masie startowej (MTOM) nie większej niż 25 kg, wyłącznie w operacjach w zasięgu wzroku, zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 33 ust. 2 i 4 ustawy.

2. Minimalną odległość linii pokazu lotniczego od strefy dla publiczności dla modeli latających oraz bezzałogowych statków powietrznych określa załącznik nr 5 do rozporządzenia.”;

13) załącznik nr 2 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego rozporządzenia;

14) załącznik nr 4 do rozporządzenia otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego rozporządzenia;

15) dodaje się załącznik nr 5 do rozporządzenia w brzmieniu określonym w załączniku nr 3 do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. 1. Do postępowań w sprawie wniosków, o których mowa w art. 123 ust. 1b ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia.

2. Pokazy lotnicze, na których przeprowadzenie wyrażono zgody przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, odbywają się zgodnie z warunkami ich prowadzenia określonymi w tych zgodach. Do tych pokazów stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyłączeniem § 1 pkt 3 w zakresie lit. a i b oraz pkt 8 i 10.

3. Loty akrobacyjne wykonywane na pokazach, o których mowa w art. 123 ust. 1d ustawy z dnia 3 lipca 2002 r. – Prawo lotnicze, w stosunku do których Prezes Urzędu wydał zgody na obniżenie wysokości na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, odbywają się zgodnie z warunkami określonymi w tych zgodach. Do tych pokazów stosuje się przepisy niniejszego rozporządzenia, z wyłączeniem § 1 pkt 3 w zakresie lit. a i b oraz pkt 8 i 10.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

Załączniki do rozporządzenia Ministra Infrastruktury
i Rozwoju z dnia 17 lipca 2014 r. (poz. 950)

Załącznik nr 1

MINIMALNE ODLEGŁOŚCI LINII POKAZU LOTNICZEGO OD STREFY DLA PUBLICZNOŚCI

Minimalna odległość linii pokazu lotniczego od strefy dla publiczności*	Kategoria lub typ statku powietrznego	Element pokazu lotniczego
230 m	kategoria I statków powietrznych kategoria II statków powietrznych oraz śmigłowce	lot akrobacyjny
150 m	kategoria III statków powietrznych wiatrakowce	lot akrobacyjny
150 m	ultralekkie statki powietrzne, szybowce, lotnie, motolotnie, paraplany	lot akrobacyjny
150 m	śmigłowce	manewrowanie z uwzględnieniem wpływu ziemi
230 m	kategoria I statków powietrznych	prezentacja w locie
150 m	kategoria II statków powietrznych lub kategoria III statków powietrznych	prezentacja w locie
100 m	ultralekkie statki powietrzne, szybowce, lotnie, motolotnie, paraplany	prezentacja w locie
50 m	dla statków powietrznych o masie własnej łącznie z paliwem nieprzekraczających 70 kg	manewrowanie przy ziemi
50 m	spadochrony	skok

* W przypadku wykonywania lotów grupowych odległość określona w pierwszej kolumnie dotyczy statku powietrznego znajdującego się najbliżej publiczności.

Załącznik nr 2

MINIMALNE WARUNKI ATMOSFERYCZNE DLA STATKÓW POWIETRZNYCH
BIORĄCYCH UDZIAŁ W POKAZIE LOTNICZYM

Rodzaj statku powietrznego	Rodzaj wykonywanego lotu		Minimalne warunki atmosferyczne	
			podstawa chmur (zachmurzenie $\geq 4/8$)	widzialność
			(m)	(km)
Statki powietrzne o masie własnej łącznie z paliwem nieprzekraczające 70 kg, lotnie, motolotnie, paraplany	loty podczas pokazu lotniczego	pojedyncze statki	150	2,0
		formacje	200	3,0
Śmigłowce, wiatrakowce i inne statki powietrzne o prędkości przeciągnięcia poniżej 95 km/h (50 kt)	loty podczas pokazu lotniczego z wyłączeniem lotów akrobacyjnych wykonywanych w pionie	pojedyncze statki	200	3,0
		formacje	200	3,0
	loty akrobacyjne wykonywane w pionie	pojedyncze statki	300	3,0
		formacje	400	5,0
Inne statki powietrzne	loty podczas pokazu lotniczego z wyłączeniem lotów akrobacyjnych wykonywanych w pionie	pojedyncze statki	300	3,0
		formacje	300	5,0
	loty akrobacyjne wykonywane w pionie	pojedyncze statki	500	5,0
		formacje tłokowe i turbośmigłowe	500	5,0
		formacje odrzutowe	1000	8,0

Uwaga: Minimalne warunki atmosferyczne dla statków powietrznych biorących udział w pokazie lotniczym mogą być podwyższone dla poszczególnych statków powietrznych, w zależności od ich charakterystyk, w szczególności ich osiągnięć lotniczo-technicznych zawartych w instrukcjach eksploatacji tych statków powietrznych.

Załącznik nr 3

MINIMALNA ODLEGŁOŚĆ LINII POKAZU LOTNICZEGO OD STREFY DLA PUBLICZNOŚCI
DLA MODELI LATAJĄCYCH ORAZ BEZZAŁOGOWYCH STATKÓW POWIETRZNYCH

Typ modelu lub bezzałogowego statku powietrznego	Masa (MTOM)	Odległość od publiczności
z napędem tłokowym lub elektrycznym	do 7 kg	30 m
z napędem tłokowym lub elektrycznym	powyżej 7 kg	50 m
z napędem odrzutowym	każda	75 m
posiadające wirnik lub wirniki nośne	każda	50 m